

ՅԵՒԵԼՈՒԵՐ

ԹԻԻ Ե, 31 ՄԱՅԻՍ 1867

ԶԵՅԹՈՒՄԻ ԵՐԵՔ ԻՇԽԱՆԱՅ ՎԵՐԱԳԱՐՁԸ

ՀԱՅ լրագիրք փութացին ուրախութեամբ հրատարակել հասարակութեան Օգոստոսեան մնացեալ երեք իշխանաց վերադարձը, որոնք իրենց բաղադրական նեղ վիճակէն ստիպեալ Հրապարակական հայոց եղբայրութեանն օգնութիւն գտնելու յուսով կրօնափոխութեան գիտնած էին: Ելեալ լրագիրք անոնց վերադարձին պատճառէն թաղերն իրենց յուսացած օգնութիւնը չգտնելին, որ կերպիւ մի մարդկային անձնասիրութեան գոյնը լսել է: Անք անոնց կարծեաց հաճամբ չեմք յայտմասին. յուսահատութիւնը չէր զերեք կրկին իրենց մայրենի եկեղեցւոյն ծոցը դարձնողը. իրենց ակնկալութիւն Վեր. Հասունեանին վերայ էր. և որովհետեւ նա դեռ դարձած չէ իւր ուղեւորութենէն և հաւանական է որ կարենար նա պատկել անոնց իղձն ու ակնկալութիւնները որով և իցէ կերպիւ. աւստի յիշեալ յարգոյ իշխանաց վերադարձն ուրիշ չարժանիք տրուի ունենայ անշուշտ:

Եթէ պահ մի մտածելու ըլլամք Օգոստոսեան ժողովրդեան կրօնական զգացմունքը, նոցա իրենց մայրենի Եկեղեցւոյն մի աստիճանի սերտ կապով մի կապուած ըլլալը, նոցա ի մանկութենէ ծնած հոգեւոր կաթին անարատութիւնը, շուտով տրուի համազումք որ աշխարհային և մարմնական դէպք մի որքան ալ տատիկ ծանրանալու ըլլայ նոցա մոլորն ու սրտին վերայ, և մինչեւ կրօնական ուրացութեան վտանգի մէջ ալ ձգելու ըլլայ, եթէ միջոց ունին պահ մի առանց կրկն և ինքնիրեն նուէն ամիստուած մտածելու մայրենի Եկեղեցւոյ գութն ու գորովը, որով իրենց հոգին սնաւ և ուսկի ընդունելոյն իրենց հոգեկան կեանքը, փոխաբէն տալով անոր իւրեանց հաւատքը իւր գրաւական, անհնարին է որ Կիլիկիայի բնակիչ մը, Ռուբինեան հարստութենէ մնացեալ ժողովուրդ մի չզգայ իւր սրտին մէջ նոյն գորովն արժէքն և շնորհապարտութեան զգացումը: Այս է անշուշտ վերջիշտ

Օէյթինցի երեք իշխանաց վերադարձին գլխաւոր շարժառիթը, և ոչ թէ ակնկալած օգնութիւնն և պաշտպանութիւնը չգտնելէն յառաջ եկած յուսահատութիւնն է, ինչպէս կարծած են ազգային շրագիրք:

Երկրորդ շարժառիթ և պատճառնոցս վերադարձին կը համարձակիմ այսօր ընդհանուր ազգիս գիմնայն յայտնելով բնէ՛ թէ սուրբ Լ. Թոռն և նորա Լ. մեհապատիւ Լ. Թոռական եղած է: Սուրբ Լ. Թոռն՝ որ ազգային արդի տխուր և սպառնական վիճակին վերայ կարէ՛վէր վշտանալով կը մտմտի, մանաւանդ գաւառաբնակ անխնամ և անտէրունջ ժողովուրդոց յուսահատութենէ կրօնափոխութե գիմնին տեսնելով իրեն սրտին խաւացի կսկիծ և զած է, չկրցաւ անտարբեր աչօք նը կատել Օէյթինցւոց ոմանց ի հռոմէականութիւն գիմնելին. և նոյն օրէն ի վեր կը մտածէր միջոց մի գտնել իւր ջանքերն ի գործ դնելով՝ կրկին զիրենք իրենց մայրենի Եկեղեցւոյն գիրկը դարձնելու համար: Իւր ջանքերն պարտազէլան, սրբոյն Ղրիգորի աղօթիցն ու բարեխօսութեանը վստահացած՝ կըրցաւ ձեռք բերել աստուածային յաջողութեամբ իւր ցանկացած նպատակը, ինչպէս որ Պօլսոյ շրագիրք և մեր փոխանորդարանին կողմէն կ'իմացընեն մեզ:

Լ. հաւաստիկ Լ. մեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր գտած միջոցը: Մահտեսի Յովակիմ անուն Օէյթուհցի կտրիճ ջորեպանը, որ ամեն տարի Ս. Լ. Թոռս կուգայ ջորեպանութեան գործքով, այս տարի դարձեալ եկած ըլլալով, և Լ. մեն. Սրբազանը նորա բարեպաշտութիւնը և գործունէութիւնը և իւր քաղաքակցաց քով ունեցած մեծ ազդեցութիւնը լաւ գիտնալով, կը կանչէ իւր քովը, և իւր միաբը կը յայտնէ

անոր: Յովակիմ թէպէտ և կը խոստանայ Սրբազան Հօր խնդիրքը Լ. ստուծոյ ողորմութեամբ յաջողութեամբ կատարելու կարող ըլլալը, սակայն Պօլսոյ ծանապարհորդելու համար կարեւոր ծախուց ձեռքը բաւական չըլլալ կը յայտնէ: Լ. մեն. Պատրիարքը ոչ միայն նորա ծամբու ծախքը, այլ և իւր այս առաքինութիւնը և հայրենասիրական և աստուածահաճոյ աշխատութիւններն ալ վարձատրել խոստանալով կը խրկէ զինքը ի Կ. Պօլսոյ զինի սուրբ Օ. ատկի:

Յիշեալ երեք իշխանք մահտեսի Յովակիմի բարի յորդորանքներով ազգային Եկեղեցւոյ ճնողական գութն ու բարիքները յիշելով, և անկէ իրենց ծծած հոգեւոր կաթին հարազատ մնալու պարտաւորութիւնը զգալով, մանաւանդ յիշելով Լ. աքեղոյն խօսքը, թէ յոր կոչումն կոչեցար ի նմին կայցես, կը վերադառնան կրկին ի հնազանդութիւն] ուսաւորչական ուղղափառ նրեկեղեցւոյս: Պօլսոյ սուրբ Լ. Թոռսապէմի փոխանորդարանը ինչպէս նախ ի պատիւ Լ. զգին զիրենք շահած էր աւմիսներով սուրբ Լ. Թոռոցս ծախքովը կերակրելով, նոյնպէս հիմայ թէ ի պատիւ Լ. զգիս և թէ ի շնորհս Օէյթինու օրհնեալ ժողովուրդոց և յիշեալ երեք յարգոյ իշխանաց բազկատարած կ'ընդունի զիրենք, և պիտի շահի հոգեւորապէս՝ որչափ ժամանակ որ հարկ ըլլայ մնալ ի Պօլսոյ:

Լ. յուս ամենայնիւ Լ. զգ. Պարչուութիւնը և Պատրիարքական իշխանութիւնը անշուշտ իրենց պարտաւորութիւնները ծանչնալով և անոնց վերագարձը յուսահատութեան հետեւանք չհամարելով, պիտի փութան ինչպէս կը յուսամք, հայրաբար իրենց խնամքն նոցա յոյց տալ, և իրենց ազդեցութիւնը ի գործ դնելով՝ Օէյթինու օրհնեալ և

բարեմիտ ժողովրդաց վիճակին բառ կարի օգնել, որչափ որ կը ներեն ներկայ ժամանակիս պահանջմունքները : Այս կերպով կը յուսամք որ նոցա կրօնափոխութեան դիմելին առաջին և վերջին կ'ըլլայ . ապա թէ ոչ յետինն լինի չարքան զառաջինն , զոր Տէր մի աբայցէ :

Մահտեսի Յովակիմի ազգասիրական գործը նշանաւոր է և արժանի տոհմային պատմութեան . իւր ուրիշ մէկ քաջութիւնը յաջորդ թուով կը խոստանամք հրատարակել :

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆՔ

Պաշտօնախոսութիւնք :

Սուրբ Լիթուաց տեղական պաշտօններու մէջ ներկայ տարւոյս եղած փոփոխութիւնները հետեւեալներն են .

Սուրբ Հոգեւան վանաց տեսուչ Լրժ . Սրբային վարդապետին յաջորդեց Լրժ . Ախրակոս վարդապետը Ալիպօլցի : Աւելի սուրբ Վեորդայ վանաց տեսուչ Լրժ . Յովհաննէս վարդապետին տեղ ընտրուեցաւ Լրժ . Խորեն վարդապետը Սիւթարեան : Սուրբ Լատուածամօր գերեզմանի տաճարին տեսուչ Լրժ . Ստեփան վարդապետին Լիւթանուպօլսեցւոյ յաջորդեց Լրժ . Բարդուղիմէոս վարդապետը Սալաթիացի : Լրժ . Ալիքեմ վարդապետին , որոյ վերայ է վանքի խահանդին անտեսութիւնը և շինուածոց վերակացութիւնը , իրեն յանձնեցաւ նաեւ ծովանէի տեսչութիւնը՝ փոխանակ Ախրակոս վարդապետին : Իսկ մնացեալ տեսչութիւնները , այն է՝ Վաճակոսի , Պէրութի , Յոսպէի , Լադարից և Ախպրոսի եկեղեցեաց , մնացին դարձեալ իրենց նախորդ տեսչաց վերայ :

— Քաղաքիս կոյսերական բանակին զօրաւոր Վսեմ . Վ իվա փաշայի , և Միրալայ Լիպէի տուած զինուորական հացկերութի նկարագրութիւնը՝ զոր մայիս ամսոյ մէջ հրատարակեցինք , ի խնդրոյ ամանց բաժանորդաց քաղաքիս՝ անոր գաղղիներէն ալ այս անգամ՝ Յաւերուածիս մէջ կը փութամք հրատարակել :

A l'occasion d'une revue militaire.

Son Excellence Liva Pacha et Miralay Ali-Bey ont donné des banquets aux troupes impériales stationnées dans notre ville. L'un a eu lieu aux 14 du mois courant (Mai), et l'autre six jours après. Le festin donné par M. Miralay a été surtout éclatant; car outre le corp militaire, et les personnes dignitaires politique et religieux de l'Islamisme, y ont été aussi invités les Consuls des Puissances européennes, avec leur suite, et les Chefs des Communautés chrétiennes. Ceux-ci ont été représentés par leurs Dragomans. Les banquets été préparés hors de la porte de Damasque, sur des gazons fleuris et verdoyants, où étaient dressées des tentes pour le corps digneitaire. Il y avait préparé deux tables, l'une pour les Chefs des Communautés chrétiennes, et pour Mess. les Consuls, où présidait S. Exc. Nazif Pacha, et l'autre pour les Efendi et pour les notables de la ville, étant le premier siège occupé par le Mufti. Avant de se mettre à table, a eu lieu un exercice militaire, aussi magnifique, que frappant, dans lequel les troupes Ottomanes ont donné des preuves de leur adresse et habileté. Beaucoup de monde y assistait; et cette solennité contribua à augmenter la considération et l'estime de tous pour Mess. S. Excellence Liva Pacha et Miralay Ali-Bey.

— Le Dragoman du Couvent Latin M. Pio d'Alonse, en récompense de ses bons services, a reçu récemment deux décorations. Une de l'ordre des Sts Maurice et Lazar du Gouvernement Italien; et l'autre de l'Autriche, savoir, la Croix d'or du mérite de l'Empereur François Joseph. Les deux décorations lui ont été conférées avec solennité, et satisfaction de tout le monde.

— Նախընթաց թուով իմացուցինք թէ ֆիլիշի Վսեմ . Իպրահիմ փաշայի մահը , որ յատկապէս իրկուած էր քաղաքիս նախորդ կառավարիչ Իզզէթ փաշայի գործոց բնութեանը համար՝ Նորա մահուան լուրը հեռագրաւ